

ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİ İÇİN
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI-I DERSİ HAFTALIK ÇALIŞMA PLANI ÖRNEĞİ

HAFTALAR	YAPILACAK ETKİNLİKLER	AÇIKLAMA
1.Hafta	Tanışma	Rehber Öğretim Elemanı ve Rehber Öğretmenle iletişime geçilmesi.
	Dönem boyunca uygulanacak dönem planının paylaşılması	Dönem boyunca uygulanacak çalışma planının görüşülmesi.
2.Hafta (Okullarda 1. Hafta)	Okul Gözlemi	Bu gözlemin amacı, öğrenme-öğretme sürecini etkileyen fiziki ve sosyal unsurları gözlemleyerek uygulama öğrencisinin, bunların öğretim sürecine etkilerine ilişkin farkındalık geliştirmesini sağlamaktır.
	Öğretmenin Okuldaki Mesleki ve Kurumsal Görevlerinin Gözlemlenmesi	Bu gözlemin amacı, uygulama öğretmenin kurumdaki bir gününün gözlenerek uygulama öğrencisinin öğretmenlik mesleği hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.
3.Hafta (Okullarda 2. Hafta)	Öğretim Programının ve Yıllık Planın İncelenmesi	Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisi tarafından, bir sınıf düzeyindeki dersin dönem boyunca yürütülmesine esas olan yıllık planın hangi ölçütlere göre ve nasıl hazırlandığının, hazırlık aşamasında öğretim programından ne kadar yararlandığının, yıllık planın ne derece uygulandığının belirlenmesini sağlamaktır.
4.Hafta (Okullarda 3. Hafta)	Dersi Planlama, Etkinlikleri Seçme ve Sıralama	Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin, dersin farklı aşamalarında kullanılacak yöntem, teknik, etkinlik ve materyaller hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.
5.Hafta (Okullarda 4. Hafta)	Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Bu gözlemin amacı, dersin farklı aşamalarında içeriğe bağlı olarak kullanılacak özel öğretim yöntem ve tekniklerini gözlemlemek; bu gözlemleri fakültede edindiğiniz bilgiler doğrultusunda yorumlamak; sınıfa, öğrenciye, konuya, etkinlik türüne bağlı etkili öğretim yöntem ve teknikleri geliştirebilecek bilgi ve becerilere sahip olabilmek için gerekli noktaları belirlemek; bireysel farklılıklara yönelik farkındalık geliştirmek ve öğretmen desteğinin nasıl sağlanabileceği konusunda fikir üretmektir.
	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlanması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.

6.Hafta (Okullarda 5. Hafta)	Materyal Seçme ve Etkinlik Düzenleme	Bu gözlemin amacı, öğretmenin etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için yararlandığı materyaller ve etkinliklerle bunların öğrenciler üzerindeki etkisini incelemektir.
	Teknoloji Kullanımı	Bu gözlemin amacı, uygulama öğretmenin dersini işlerken kullandığı teknolojik materyalin öğrenci motivasyonuna, öğrenme ortamına ve öğrenmenin etkililiğine etkisini incelemektir.
	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
7.Hafta (Okullarda 6. Hafta)	Öğrenme Sürecinin Yönetimi	Sınıf yönetimine ilişkin gözlemin amacı, öğretmenin öğrenme ortamını nasıl düzenlediğini, öğrenme sürecinin nasıl yönettiğini, sınıftaki disiplin problemlerine ilişkin ne tür çözümler ürettiğini, etkinlik ve materyallerin organizasyonu ile sınıf yönetimini nasıl sağladığını öğrenmektir.
	Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim	Bu gözlemin amacı, iletişimin etkililiğini ve seçilen iletişim türünün öğrencilerin derse olan ilgi ve motivasyonlarını ne derecede etkilediğini tespit edebilmektir.
	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
8.Hafta (Okullarda 7. Hafta)	Soru Sorma Teknikleri	Bu gözlemin amacı, öğretmenin farklı amaçlarla soru sorma, tekniklerini ve hangi sıklıkla kullandığı öğrenmektir.
	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
9.Hafta (Okullarda 8. Hafta)	OKULLARDA ARA TATİL	
	8 Haftalık Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Değerlendirilmesi	7 Haftalık Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Değerlendirilmesi
10.Hafta (Okullarda 9. Hafta)	Bilgi İçerikli Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi	Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin bilgi içerikli kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik çalışmaları gözlemleyerek buna ilişkin değerlendirmeler yapmak için bir basamak oluşturmak; bilgi içerikli kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalarında gelişme sağlamasına yardımcı olmaktır.
	Bir ders planının hazırlanması ve sunulması	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlandığını öğrenmesini sağlamak ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesine yardımcı olmaktır.

11.Hafta (Okullarda 10. Hafta)	Beceriye Dayalı Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi	Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin beceri kazandırmaya yönelik çalışmaları gözlemleyerek buna ilişkin değerlendirme yapması için bir basamak oluşturmak; öğrencinin beceri kazandırmasına ve gelişmesine yardımcı olmaktır.
	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
12.Hafta (Okullarda 11. Hafta)	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
13.Hafta (Okullarda 12. Hafta)	Bir ders planını hazırlama ve sunma	Bu etkinliğin amacı, öğrencinin etkili bir ders planının nasıl hazırlaması ve hazırladığı planı sınıf ortamında uygulama becerisini geliştirmesidir.
14.Hafta	Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarının Değerlendirilmesi	Bu etkinlikte Rehber Öğretim Elemanı, Rehber Öğretmen ve uygulama öğrencilerinin katılımıyla Öğretmenlik Uygulaması süreci ile ilgili genel bir değerlendirme yapılması beklenmektedir.

Uygulama Öğretmeni
İmza

Uygulama Öğretim Elemanı
İmza

Okul Gözlemi

Bu gözlemin amacı, öğrenme-öğretme sürecini etkileyen fiziki ve sosyal unsurları gözlemleyerek uygulama öğrencisinin, bunların öğretim sürecine etkilerine ilişkin farkındalık geliştirmesini sağlamaktır.

Gözlem öncesinde, aşağıdaki başlıkları göz önünde bulundurarak uygulama öğretmeninden bilgi edininiz.

- Okulun bulunduğu bölgenin sosyal, kültürel ve ekonomik durumu
  - Okulun fiziki özellikleri ve öğrenme-öğretme süreci
  - Okulun paydaşları ve bunlar arasındaki ilişkiler
  - Okulun ve sınıfın iklimi
  - Veli-öğretmen-öğrenci etkileşimi
  - Okulun kuralları
- Yaptığınız gözlemleri, Ek 1’de yer alan tabloya not alınız.

Ek 1. Kurum Gözlemi

Gözlemin Boyutları	Gözlenenler	Yorumlar
Okul Binasının Fiziki Özellikleri		
Sınıfın Fiziki Özellikleri		
Okulun /Sınıfın Teknolojik Donanımı		
Yönetici-Öğretmen İletişimi		
Öğretmen-Öğretmen İletişimi		
Öğretmen-Öğrenci İletişimi		
Yönetici-Öğrenci İletişimi		
Öğrenci-Öğrenci İletişimi		
Öğrenci Davranışları		
Öğretmen-Veli-Öğrenci İletişimi		

Gözlem sonrasında, gözlem sonuçlarını uygulama öğretmeniyle paylaşınız. Uygulama öğretmeniyle gözlem öncesinde yaptığımız görüşmede edindiğiniz bilgileri ve gözleminizden edindiklerinizi birleştirerek raporunuzu hazırlayınız. Bugün öğrendikleriniz çerçevesinde edindiğiniz bilgileri, ileride mesleğinize nasıl aktarabileceğinizi paylaşınız. Gözlemediğiniz kurumdaki sosyal ve kültürel yapıyı göz önünde bulundurarak kurumun güçlü ve zayıf yanlarına nasıl katkıda bulunabileceğinizi değerlendiriniz.

Öğretmenin Kurumdaki Mesleki ve Kurumsal Görevlerinin Gözlemlenmesi

Bu gözlemin amacı, uygulama öğretmenin kurumdaki bir gününün gözlenerek uygulama öğrencisinin öğretmenlik mesleği hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeninizle bir ön görüşme yaparak onun kurumdaki mesleki ve kurumsal görevlerinin neler olduğunu öğreniniz.

Gözlem sırasında, uygulama öğretmenin yaptığı çalışmalarını gözlemleyerek not alınız. Öğretmenin hangi mesleki ve kurumsal görevleri yerini getirdiği, bu görevleri yaparken ne tür sorunlarla karşılaştığı ve bu sorunlara yönelik ne tür çözümler bulunduğunu belirleyiniz. Gözlemlerinize ilişkin kendi görüş, düşünce ve yorumlarınızı not alınız.

Gözlem sonrasında, gözlem sonuçlarını ve gözleminize ilişkin yorumlarınızı rapor haline getiriniz. Gözlemediğiniz mesleki ve kurumsal görevleri, siz yerine getiriyor olsaydınız nasıl davranırdınız? Açıklayınız.

Öğretim Programının ve Yıllık Planın İncelenmesi

Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisi tarafından, bir sınıf düzeyindeki dersin dönem boyunca yürütülmesine esas olan yıllık planın hangi ölçütlere göre ve nasıl hazırlandığının, hazırlık aşamasında öğretim programından ne kadar yararlandığının, yıllık planın ne derece uygulandığının belirlenmesini sağlamaktır.

Bu amaçla uygulama öğretmeni, hazırlamış olduğu yıllık planının bir kopyasını uygulama öğrencisine verir. Uygulama öğrencisi, öğretim programındaki kazanımlar için kaç ders saati ayrıldığını, hangi kazanım için hangi etkinliğin uygulanacağını, kazanımların nasıl değerlendirildiğini inceler. Yıllık plana ilişkin görüşlerini ve varsa sorularını not alır. Notlarını uygulama öğretmeniyle paylaşır. Uygulama öğretmenin yıllık planı hazırlarken göz önünde bulundurduğu durumlar hakkında bilgi sahibi olur.

Öğretmenlik mesleğinizi icra etmeye başladığınızda öğretim programından ne düzeyde istifade edeceğinizi ve yıllık planlarınızı hangi ölçütlere göre hazırlayıp uygulayacağınızı değerlendiriniz. Öğretim programının ve yıllık planın önemini paylaşınız.

Dersi Planlama, Etkinlikleri Seçme ve Sıralama

Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin, dersin farklı aşamalarında kullanılacak yöntem, teknik, etkinlik ve materyaller hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. Etkinliklerin seçimi, sıralaması ve süreleri, dersin işleyişi açısından önem taşır. Bu gözlem, uygulama öğrencisinin sahip olduğu teorik bilgiler ışığında gözlem yaptığı sınıftaki öğrenci profiline (yaş, ilgi, gelişim evreleri, dünya bilgisi, içerik bilgisi, bireysel farklılıklar vb.) uygun ders planı oluşturmasına yardımcı olacaktır.

Gözlem öncesinde, dersini gözlemlemeden önce uygulama öğretmeninizden ders planını isteyerek birlikte inceleyiniz.

- Öğretmeninizin etkinlikleri neye göre sıraladığını,
- Seçtiği etkinliklere nasıl karar verdiğini,
- Dersini planlarken göz önünde bulundurduğu özel koşulları,
- Bireysel farklılıklar için yaptığı/hazırladığı farklı uygulamaları ve
- Dersin kazanımları doğrultusunda değerlendirmenin nasıl yapılacağını öğreniniz.

Gözlem sırasında, aşağıdaki tabloyu doldurarak gözleminizi gerçekleştiriniz. Gözleminizi yaparken seçilen etkinliklerin türüne, amacına, öğrencinin ilgisine, motivasyonuna, ayrılan süreye, katılımın ne derecede sağlandığına dikkat ediniz. Etkinlikler arasındaki geçiş ve bağlantının nasıl kurulduğunu gözlemleyiniz.

Gözlem sonrasında, uygulama öğretmeninizle görüşerek eğer varsa ders sırasında ders planında yaptığı değişiklikleri ve bunların nedenlerini, öğretmenin karar verme mekanizmasının nasıl çalıştığını, etkinlik seçimlerinde veya sıralamasında özellikle dikkat ettiği noktaları, dersin kazanımlarına uygun farklı değerlendirme yöntemleri kullanılıp kullanılmayacağını öğrenmeye çalışınız. Gözleminizin sonunda o gün öğrendiklerinizle ilgili yansıtma yapınız. Bunu yaparken öğrenci olarak tecrübelerinizi, gözleminizden edindiklerinizi ve gelecekte olmak istediğiniz öğretmenle ilgili öğretim felsefenizi düşününüz. Gözlemediğiniz dersle ilgili alternatif faaliyetler düşünüp bunları sıralayınız (Ek 2). Bu tercihlerinizi nedenleriyle birlikte paylaşınız.

Ek 2. Dersi Planlama, Etkinlikleri Seçme ve Sıralama

ETKİNLİKLER	Etkinliğin Türü	Etkinliğin Amacı	Ayrılan Süre	Öğrencinin Tepkisi (ilgili +; ilgisiz -)	Etkinlikler Arası Bağlantı Nasıl Sağlandı?	Öğrenci Katılımı (Tüm sınıf S; Grup çalışması G; Bireysel B)
Derse Giriş/İlk Etkinlik						
2. Etkinlik						

3. Etkinlik						
4. Etkinlik						

Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Bu gözlemin amacı, dersin farklı aşamalarında içeriğe bağlı olarak kullanılabilir özel öğretim yöntem ve tekniklerini gözlemlemek; bu gözlemleri fakültede edindiğiniz bilgiler doğrultusunda yorumlamak; sınıfa, öğrenciye, konuya, etkinlik türüne bağlı etkili öğretim yöntem ve teknikleri geliştirebilecek bilgi ve becerilere sahip olabilmek için gerekli noktaları belirlemek; bireysel farklılıklara yönelik farkındalık geliştirmek ve öğretmen desteğinin nasıl sağlanabileceği konusunda fikir üretmektir.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeninizle bir görüşme yapınız. Öğretmenin dersini işleyeceği sınıf, konu ve yaş grubuna yönelik olarak;

- *Hangi yöntem ve teknikleri kullanacağını,*
- *Bu yöntem ve teknikleri seçmesinde etkili olan ölçütleri,*
- *Seçilen herhangi bir yöntem ve/veya tekniğin istediği şekilde işlememesi durumunda (Örneğin beklediği öğrenci katılımını sağlayamaması, öğrencinin dikkatini toplayamaması, bireysel farklılıklara uygun olmaması vb.) hangi yöntem ve/veya teknikle devam edeceğine nasıl karar verdiğini,*
- *İşlenen konu ve/veya öğrenci profilinin gerektirdiği belirli yöntem ve teknikler olup olmadığını öğreniniz.*

Gözlem sonrasında, uygulama öğretmeninizle tekrar görüşünüz. Planladığı yöntem ve teknikleri kullanıp kullanmadığını öğreniniz. Bunları değiştirmesine sebep olan durumlar olduysa nedenini sorunuz. Seçtiği yöntem ve tekniklerin neden etkili olduğunu/olmadığını öğreniniz. Öğrencilik deneyimlerinizden ve fakültede öğrendiğiniz yöntem ve tekniklerden faydalanarak o gün gözlemlediğiniz dersle ilgili yansıtma yapınız. Size göre gözlemlediğiniz ders için etkili yöntem ve tekniklerin neler olduğunu paylaşınız. Seçtiğiniz yöntemleri belirlemenizde etkili olan koşulları belirtiniz. O günkü gözleminizde edindiğiniz bilgileri, ilerideki meslek hayatınıza nasıl yansıtacağınızı paylaşınız.

Materyal Seçme ve Etkinlik Düzenleme

Bu gözlemin amacı, öğretmenin etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak için yararlandığı materyaller ve etkinliklerle bunların öğrenciler üzerindeki etkisini incelemektir. Hiç şüphesiz kullanılan materyallerin öğrencinin ilgisine, seviyesine, dünya bilgisine, yaşantısına hitap etmesi; bu materyallerin öğrenciler tarafından kullanılmasını arttıracaktır. Böylelikle öğrencinin derse katılımının artmasının yanı sıra motivasyonunu da olumlu bir şekilde etkilenir. Etkinliklerin, öğrencinin gelişim seviyeleri (fiziki, bilişsel, sosyal vd.) ile uyumlu olması kadar bunların öğrenciye özerklik kazandırmasına yardımcı olması, problem çözme ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik olması önemlidir. Etkinliklerin seçimi kadar bunların sıralanması da dersin akışını etkileyecek faktörlerden biridir.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeninden o günkü dersi için ders kitabına ek olarak seçtiği materyaller ve etkinlikler hakkında bilgi alınız. Bu materyal ve etkinlikleri kullanmasının nedenlerini öğreniniz. Bunları seçerken kullandığı ölçütleri öğreniniz.

Gözlem sırasında, Ek 3'te verilen tabloyu kullanarak gözleminizi yapınız.

Ek 3. Materyal Seçme ve Etkinlik Düzenleme

Etkinliğin Adı	Materyalin Türü	Kitaptan Kullanılan	İlave Olarak Kullanılan	Öğrenci Üzerinde Etkisi	Öğretmenin Kullanım Amacı

Gözlem sonrasında, öğretmenin dersini işledikten sonra kullandığı materyal ve etkinliklerin etkililiği konusundaki görüşlerini öğreniniz. İzlediğiniz dersle ilgili olarak ders kitabına alternatif ya da ders kitabı ile birlikte kullanılabilecek materyal ve etkinlik geliştiriniz. Geliştirdiğiniz materyal veya etkinlikleri seçme nedenlerinizi paylaşınız. Lisans eğitimi sırasında almış olduğunuz alan eğitimi derslerinin teoriden uygulamaya dönüşüm süreciyle ilgili olarak ve o günkü gözlemlerinizi düşünerek mesleğe atıldığınızda bu öğrendiklerinizi ne derecede ve nasıl kullanacağınızı düşününüz. Bu konudaki karar verme mekanizmanızı nasıl çalıştırdığınızı açıklayarak çıkarımlarınızı paylaşınız.

Teknoloji Kullanımı

Bu gözlemin amacı, uygulama öğretmeninin dersini işlerken kullandığı teknolojik materyalin öğrenci motivasyonuna, öğrenme ortamına ve öğrenmenin etkililiğine etkisini incelemektir. Günümüzün dijital yerlisi olan öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmek için ihtiyaç duydukları teknolojik desteğin önemi kuşkusuzdur. Bu nedenle eğitim ve öğretim ortamının, öğrencilerin ve içinde yaşanan yüzyılın gerekliliklerine uygun olarak düzenlenmesi, bir seçenek olmaktan çok bir ihtiyaçtır. Ancak teknolojik materyalin varlığından çok ne derece etkin kullanıldığı önemlidir. Teknolojik materyal, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, öğrenci motivasyonunu sağladığı, öğrenme ortamını etkili hale getirdiği sürece anlamlıdır. Bu yüzden teknolojiye sahip olmaktan çok teknolojiyi etkili kullanmak konusunda bilgi, beceri, tutum ve değer geliştirme gereklidir.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeniyle bir görüşme yaparak sınıfında teknoloji kullanımıyla ilgili görüşlerini öğreniniz. Teknolojiyi ne sıklıkla ve ne amaçla kullandığını, teknolojik materyal kullanıldığında öğrenme davranışının nasıl etkilendiğini sorunuz. O gün izleyeceğimiz ders için uygulama öğretmeninin kullanacağı teknolojik materyalin içeriğini amacını ve neden özellikle kullanılan materyali tercih ettiğini öğreniniz. Bu kararı vermesinde etkili olan ölçütleri belirtmesini isteyiniz.

Gözlem sırasında, Ek 4'te verilen tabloyu kullanarak gözleminizi yapınız.

Ek 4. Teknoloji Kullanımı

Teknolojik Materyal	Dersteki Kullanım Amacı	Öğrenci Üzerine Etkisi	Yaşanılan Zorluklar	Yaşanılan Zorlukların Çözümüne Dair Yapılanlar

Gözlem sonrasında, öğretmenin kendi dersi hakkındaki görüşlerini öğreniniz. Kullandığı teknolojik materyalin işlediği dersin etkililiğine etkisinin ne derecede olduğunu sorunuz. Dersini yeniden işlemiş olsaydı yine aynı teknolojiyle mi işleyeceğini öğreniniz. Öğretmenin teknolojik materyal kullanımı sürecinde ortaya çıkan aksaklıklar için çözüm yolları hakkında bilgi edininiz. Aynı dersi daha etkili işleyebilmek için teknolojik materyalde ne gibi düzenlemeler yapılabileceği hakkında öğretmenin görüşlerini alınız. Teknolojinin öğretim sürecine entegrasyonu ile ilgili süreçleri o günkü gözleminiz, deneyimleriniz ve bilgileriniz ışığında paylaşınız. Kendi öğretmenlik sürecinize dönük olarak derslerinizde teknolojiden nasıl ve ne düzeyde yararlanacağınızı düşününüz. Öğretim sürecinde teknoloji kullanımıyla ilgili güçlü ve gelişmeye açık yönlerinizi gözden geçiriniz.

Öğrenme Sürecinin Yönetimi

Sınıf yönetimine ilişkin gözlemin amacı, öğretmenin öğrenme ortamını nasıl düzenlediğini, öğrenme sürecinin nasıl yönettiğini, sınıftaki disiplin problemlerine ilişkin ne tür çözümler ürettiğini, etkinlik ve materyallerin organizasyonu ile sınıf yönetimini nasıl sağladığını öğrenmektir.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeniyle bir görüşme yaparak sınıf yönetimini sağlamada uygulama öğretmenin özellikle dikkat ettiği hususları öğreniniz. Uygulama öğretmeniyle yapılan görüşmede şu konulara ilişkin bilgi alınız:

- Sınıfta öğrenme sürecinin yönetiminin anlamı
- Sınıf yönetimi anlayışı
- Öğrenme sürecine ilişkin plan
- Öğrenci davranışlarının yönetimi
- Sınıf içi iletişim
- Zaman yönetimi
- Materyal seçimi ve kullanımı
- Sınıfın fiziki düzeni

Gözlem sırasında, Ek 5'te verilen tabloyu kullanarak gözleminizi yapınız.

Ek 5.Öğrenme Sürecinin Yönetimi

Öğretmen Davranışı	Öğrenme Sürecine İlişkin Plan	Öğrenci Davranışlarının Yönetimi	Sınıf İçi İletişim	Zaman Yönetimi	Materyal Seçimi Ve Kullanımı	Sınıfın Fiziki Düzeni

Gözlem sonrasında, uygulama öğretmeninin sınıf yönetiminde kullandığı tekniklerin, dersin işleyişini nasıl etkilediğini yazınız. Gözlem öncesinde ve sonrasında sınıf yönetimine ilişkin görüşlerinizi karşılaştırınız. Bu görüşlerinizin öğretmenlik mesleğini yapmaya başladığınızda sınıf yönetiminize nasıl yansıtacağını paylaşınız.

6.4. Faaliyet: Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim

Sınıf içinde öğrenci-öğretmen/öğrenci-öğrenci arasındaki iletişimin türü, yönü ve içeriği, etkili bir sınıf ortamı oluşturulabilmek için önemlidir. Bu gözlemin amacı, iletişimin etkililiğini ve seçilen iletişim türünün öğrencilerin derse olan ilgi ve motivasyonlarını ne derecede etkilediğini tespit edebilmektir. Öğretmenin olumlu bir iletişim ve etkileşim ortamı oluşturabilmesi için kullanabileceği birçok teknik olabilir. Bu teknikler, öğrencinin bilgi seviyesine ve derse ilgi düzeyine göre değişebileceği gibi seçilen etkinlik türüne ve iletişimin ne amaçla kurulduğuna bağlı olarak da farklılık gösterebilir. Bu tekniklerin etkili kullanılabilmesi, sadece olumlu bir sınıf iklimi oluşturmakla kalmayacak aynı zamanda öğrenmeyi de kolaylaştıracaktır.

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeniyle görüşerek öğrencilerle iletişim kurarken dikkat ettiği noktaları öğrenmeye çalışınız. Öğrencilerin yaş grubu özelliklerini göz ederek kullandığı iletişim yöntemlerini sorunuz. Sözlü iletişim ve vücut dilini, öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde kullanıp kullanmadığını, eğer kullanıyorsa bunu nasıl yaptığını öğreniniz. Gözlem sırasında, Ek 6'daki tabloyu doldurunuz.

Ek 6. Sınıf İçi İletişim ve Etkileşim

Öğretmenin Davranışı	Kullanım Amacı	Öğrenci Üzerinde Etkisi	Öğrenme Üzerinde Etkisi	Sınıf Yönetimi Üzerinde Etkisi
Öğretmenin ses tonu				
Öğretmenin beden dili				
Öğretmenin jest ve mimikleri				
Öğretmenin öğrencilerle göz teması				
Öğretmenin kullandığı sözlü dil				
Öğrencilere verilen geribildirim				

Öğrenci-öğrenci etkileşimini sağlamak için kullanılan etkinlikler				
--	--	--	--	--

Gözlem sonrasında, öğretmeninizle ders öncesinde yaptığınız görüşmeyi ve ders sırasında yaptığınız gözlemi kullanarak ders sonrası tekrar görüşünüz. Derste kullandığı iletişim yöntem ve tekniklerini, bunların ilgili dersi ve öğrenmeyi kolaylaştırmada ne derece etkili olduğunu değerlendirmesini isteyiniz. Derste iletişim sırasında gözlemlediğiniz sıra dışı her hangi bir olay gerçekleştiyse (örneğin; öğretmenin iletişimi geliştirmek amaçlı kullandığı sorulara öğrencilerin kayıtsız kalması; öğrenci-öğrenci etkileşimini gerektiren bir etkinlikte öğrencilerin katılmaması vb.) öğretmenin nasıl bir önlem aldığını değerlendiriniz. O günkü gözleminiz sırasında edindiğiniz bilgileri ve konuyla ilgili teorik bilgilerinizi kullanarak öğretmenlik mesleğini yapmaya başladığınızda sınıfta etkili iletişim için neler yapabileceğinizi değerlendiriniz.

Soru Sorma Teknikleri

Soru sorma, öğretmenin farklı amaçlarla ve sıklıkla kullandığı bir tekniktir. Öğretmen, sınıfta konunun hangi düzeyde anlaşıldığını öğrenmek, öğrencileri motive etmek, dolaylı geri bildirim vermek, hataları düzeltmek, öğrencileri düşünmeye teşvik etmek amacıyla soru sorma tekniğini kullanabilir. Ancak bu amaçlar, doğru soruların sorulmasıyla gerçekleştirilebilir. Eğer öğretmen derste, sadece cevapları belli olan, kısa cevaplar gerektiren soruları sorar ve düşünmeyi teşvik etmezse, o ders öğretmen merkezli olmaktan öteye gidemez. Bu durumda öğrencinin elde edeceği kazanımlar da sınırlanmış olur. Bu yüzden öğretmenin kullandığı soruları çeşitlendirmesi önemlidir. Bunun bir yolu da soru türlerini ve çeşitliliğini yerine göre ayarlamakla mümkün olabilir. Buna göre sorular şu şekilde gruplanabilir:

- Bilgi ölçen sorular:** Bir bilgiyi hatırlamayı veya tanımayı gerektirir (*Dünyanın uydusunun adı nedir? Okuduğunuz metindeki karakterin adı nedir? vb.*)
- Anlama ölçen sorular:** Yorumlama ve anlam çıkarma becerilerini gerektirir (*Açıklayın, tanımlayın, özetleyin, kendi kelimelerinizle anlatın vb.*)
- Uygulama soruları:** Bilgiyi yeni durumlarda kullanabilme becerisini gerektirir (*Bunu ... durumunda nasıl kullanırdın? Ne olabileceğini düşünüyorsun? vb.*)
- Çıkarım gerektiren sorular:** Cevap, doğrudan öğrenme materyalinin içinde bulunmaz (*Nasıl?, Neden?, Ne gibi sonuçlar çıkarırdınız?, Bu cümleden ne anlıyorsunuz? vb.*)
- Analiz gerektiren sorular:** Bilgiyi parçalara ayırıp bütünlüğe ilişkilendirme becerisini gerektirir (*Kıyasla, karşılaştır, kategorize et, farklılaştır, grupla... Verilmek istenen mesaj nedir? Gezegen ve yıldız arasında ne gibi farklar vardır? vb.*)
- Sentez gerektiren sorular:** Parçaları birleştirerek yeni bir bütüne ulaşabilme becerisini içerir (*Birleştir, geliştir, seç, çöz, ... Bu sorunu nasıl çözersiniz? Eğer hikâyedeki kahramanın yerinde siz olsaydınız ne yapardınız? vb.*)
- Değerlendirme soruları:** Belli bir ölçüte göre bir yargıya varmayı/ değerlendirmeyi/ açıklamayı/ tartışmayı gerektirir (*Etkili-etkisiz, faydalı-faydasız...*) (*Değerlendir, seç, hangisinin daha önemli olduğunu değerlendir, hangisini tercih ederdiniz, niçin? vb.*)

Gözlem öncesinde, uygulama öğretmeninizle görüşerek öğrencilere soru sormanın önemiyle ilgili görüşlerini alınız. Neden soru sorduğunu ve en çok hangi tür soruları tercih ettiğini nedenleriyle birlikte öğreniniz.

Gözlem sırasında, Ek 7'deki tabloyu kullanarak öğretmenin ders boyunca sorduğu soruları not ediniz.

Öğrencilerin sorulara verdiği cevapların uygunluğunu, kalitesini ve içeriğini paylaşınız. Öğretmenin yönelttiği soruların cevaplanması için ne kadar süre beklediğini not ediniz. Bekleme süresinin, soru türüne veya başka bir değişkene göre fark edip etmediğine dikkat ediniz. Öğretmenin sorusuna cevap alamadığında bu durumu nasıl yönettiğini irdeleyiniz ve örneklendiriniz.

Ek 7.Soru Sorma Teknikleri

Sorular (Örnek Cümleler)	Soru Türü							Amaç
	Bilgi	Anlama	Uygulama	Çıkarım	Analiz	Sentez	Değerlendirme	

Gözlem sonrasında, öğretmeninizle ders öncesinde yaptığınız görüşmeyi ve ders sırasında yaptığınız gözlemi kullanarak soru sorma tekniklerini nasıl kullandığını değerlendiriniz. Bu teknikleri kullanmasını veya kullanamamasını etkileyen nedenleri düşününüz. Gelecekte derslerinizi işlerken üst biliş seviyesine yönelik soruları sorup sormayacağınızı, bu tür soruları kullanmanın gerekliliğini, önemini, uygulanabilirliğini düşününüz. Bilgi ve gözlemlerinizi doğrultusunda kendinizle ilgili çıkarımlar yapınız.

Bilgi İçerikli Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi

Bir dersin kazanımları, bilişsel, duyuşsal veya psikomotor alanlarla ilgili olabilir. Bilgi içerikli kazanımların gerçekleştirilmesi, dersin amacına ulaşılması bakımından önem arz etmektedir. Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin bilgi içerikli kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik çalışmaları gözlemleyerek buna ilişkin değerlendirmeler yapmak için bir basamak oluşturmak; bilgi içerikli kazanımların gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalarında gelişme sağlamasına yardımcı olmaktır.

Gözlem öncesinde, aşağıda önerilen hususlarla ilgili ön çalışma yapınız.

▪ Uygulama öncesi, ders kitabından işlenecek konuyu okuyunuz ve bilgi içerikli kazanımların sınırlarını tespit ediniz.

▪ Uygulama öncesi, işlenecek konuyla ilgili alan taraması yapınız ve ders kitabının içeriğiyle karşılaştırınız.

▪ Ders kitabında yer alan bilgi içerikli kazanımların yeterliliğini değerlendiriniz.

▪ Uygulama öğretmeninizle görüşerek derste vermeyi planladığı bilgi içerikli kazanımların sınırlarıyla ilgili bilgi alınız.

▪ Uygulama öncesi, derste verilecek bilgi içerikli kazanımların değerlendirilmesi için Ek 10'u inceleyiniz.

Ek 10. Bilgi İçerikli Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi

Gözlem Yapılacak Noktalar	Gözlem Sonuçları
Gözlenen dersin kazanımları nedir/nelerdir?	
Kazanıma ulaşmak için yapılan hazırlık etkinlikleri nelerdir?	
Hazırlık etkinliklerinde bilgi içeriğiyle ilgili ne verilmiştir?	
Yapılan etkinliklerde bilgi içerikli kazanımlarla ilgili ne verilmiştir?	
Kazanımlar dışında verilen bilgi içerikleri var mıdır? Varsa nelerdir?	
Bilgi içerikli kazanımlar, hangi yöntem ve tekniklerle verilmiştir?	
Bilgi içerikli kazanımlar verilirken ilgili terimler verilmiş midir?	
Bilgi içerikli kazanımlar birbiriyle ilişkilendirilerek verilmiş midir?	
Bilgi içerikli kazanımlarla ilgili içerik çeşitli kaynaklardan desteklenerek verilmiş midir?	
Derste verilen bilgi içeriği, kazanıma ulaşmak için yeterli midir?	
Bilgi içeriği, farklı düzeylerdeki öğrencilere hitap edecek kadar zengin midir?	
Bilgi içerikli kazanımlar gerçekleşmiş midir?	

Gözlem sırasında bu tablo kullanarak uygulama öğretmeninizi ve sınıfı gözlemleyiniz, gözlem sonuçlarını tabloya yazınız. Sadece gözlem tablosunda yer alan maddelere odaklanarak onlarla ilgili gözlem yapınız. Gözlem esnasında öğrencilerin dikkatini çekmemeye ve dersin doğal akışını etkilememeye çalışınız. Bunun için dikkat çekmeyen bir yere oturmak ve not alırken dikkat çekmemeye çalışmak faydalı olabilir.

Gözlem sonrasında, uygulama öğretmenin görüşlerini alınız. Dersin planladığı gibi gidip gitmediğini; nelerin farklı olduğunu ve bu farklılıklarla ilgili yeni bir düzenleme yapıp yapmadığını öğreniniz. Gerçekleştirilmesi hedeflenen bilgi içerikli kazanımların içeriğini nasıl değerlendirdiğini sorunuz. İçeriğe nelerin eklenebileceği ve nelerin çıkarılabileceği konusunda fikir alışverişi yapınız. Gözlemediğiniz beceriler yönünden kendinizi değerlendiriniz. Geliştirilmesi gerektiğini düşündüğünüz becerilerinizi nasıl geliştirebileceğinizi düşününüz. Derste verilen bilgi içerikli kazanımların sınırlarını

değerlendiriniz. Gözlemediğiniz derste bilgi içerikli kazanımların içeriğini siz olsaydınız nasıl verirdiniz? Paylaşınız.

Beceriye Dayalı Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi

Bir dersin ardından öğrencide kalıcı olan, bir bilgi, bir beceri, bir tutum ve duygu olabilir. Beceri kazandırmak, bilginin pratikte kullanılmasını sağlar. Bunun yanında eğitimin sıklıkla bir davranış değişikliği olarak tanımlandığı yerde beceri kazandırmak ayrıca önemli olmaktadır.

Bu gözlemin amacı, uygulama öğrencisinin beceri kazandırmaya yönelik çalışmalarını gözlemleyerek buna ilişkin değerlendirme yapması için bir basamak oluşturmak; öğrencinin beceri kazandırmasına ve geliştirmesine yardımcı olmaktır.

Gözlem öncesinde, ders kitabından işlenecek konuyu inceleyiniz ve kazandırılması gerektiğini düşündüğünüz becerilerin listesini yapınız. Uygulama öğretmeninizle görüşerek derste kazandırmayı planladığı becerileri ve bu becerileri hangi yöntem ve tekniklerle kazandırmayı/geliştirmeyi planladığını sorunuz.

Gözlem sırasında, Ek 11'deki tabloyu kullanarak uygulama öğretmeninizi ve sınıfı gözlemleyiniz.

Ek 11. Beceriye Dayalı Kazanımlara Yönelik Çalışmaların Gözlemlenmesi

Gözlem Yapılacak Konular	Gözlem Sonuçları
Derste kazandırılmak/geliştirilmek istenen beceriler nedir?	
Beceriye kazandırmak için yapılan hazırlık etkinlikleri nelerdir?	
Beceriye kazandırmak için yapılan etkinlikler nelerdir?	
Beceri kazandırmak için hangi yöntem ve teknikler kullanılmıştır?	
Ders süresince yapılan faaliyetler, beceri kazanımına hizmet etmekte midir? Nasıl?	
Dersin kazanımıyla kazandırılmak istenen beceri arasında nasıl bir ilişki vardır?	
Öğrenciler beceriyi kazanabildiler mi?	

Gözlem sonrasında, önce uygulama öğretmeninizin görüşlerini alınız. Dersin planladığı gibi gidip gitmediğini; nelerin farklı olduğunu ve bu farklılıklarla ilgili yeni bir düzenleme yapıp yapmadığını öğreniniz. Becerilerin kazanılması/gelişmesiyle ilgili değerlendirme yapmasını isteyiniz. Eğer beceri kazandırmayla ilgili bir aksaklık çıktıysa, bununla ilgili sonraki derslerde nasıl önlem alınabileceği konusunda fikir alışverişinde bulununuz. Gözlemediğiniz becerilerle ilgili olarak kendinizi değerlendiriniz ve gözlemediğiniz derse ilişkin nelerin farklı olabileceğini düşününüz. Derste kazandırılmak istenen beceriyi siz olsaydınız nasıl kazandırırdınız? Neleri farklı yapardınız? Düşününüz ve paylaşınız.